

COMMUNIO

A weathered stone cross stands in a cemetery. The background is filled with fallen autumn leaves in shades of yellow, orange, and green, creating a soft, bokeh effect. The cross is made of light-colored stone with some green moss or lichen growing on its surface.

**krása
dušičkových dnů**

4/08

Starokatolická církev v ČR

Slovo na cestu

Milé sestry a milí bratři,

POMÍJIVOST – to je téma, které přináší podzim, téma „dušičkové“ i téma pro poslední týdny liturgického roku.

Ano, jen těžko se smiřujeme s tím, když to, na co jsme si zvykli, co jsme důvěrně znali a měli rádi, pomíjí. Ať se už jedná o krajinu našeho dětství, která se změnila lidskými zásahy do jejího původního rázu či zubem času, lidská přátelství a lidské lásky, nebo třeba jen náš oblíbený televizní či rozhlasový pořad.

Stejně nezadržitelně pomíjí i sama lidská existence. Naše životy spějí od narození k smrti. My lidé pomíjíme, ale svět trvá dál. Není to vůbec příjemná myšlenka, že všechno, co vytváří naši časnou skutečnost a umožňuje nám každodenní orientaci, je nakonec stejně pomíjivé jako veškerý život sám, v čase, který nelze zastavit a který jakoby všechno stvořené unášel odněkud někam, stále dál.

„Dokud se mne nikdo neptá, vím, co je čas. Kdybych to ale chtěl tázajícimu vysvětlit, nevím.“ píše sv. Augustin ve Vyznáních.

Náš Spasitel, který přišel na svět, když se naplnil čas, a který přijde znovu, až se čas dovrší, často říkal: „Až nastane ta či ona situace, vzpomeňte si, že jsem vám to řekl...“ Jeho slovo, mluvící do různých situací našeho života, nás probouzí, nenechává nás usnout ve svém žití, nedovoluje nám nechat se jen tak samovolně unášet proudem času. Učí nás rozvažovat a vykupovat nám darovaný čas, abychom nežili v klamném zdání,

že čas je něco, co je nám stále k dispozici, a že jsme to jen my, kdo rozhoduje o jeho využití.

Celé stvoření spěje k svému završení, lidské dějiny mají svůj cíl a vymezený čas. Jejich cílem není zánik, ale kvalitativní proměna. Nové nebe a nová země na místě toho všeho starého, co se rozplynulo v nicotu. Ale to nejvlastnější nové je obnovený Jeruzalém, který sestupuje z nebe jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. Symbol církve zářící radostí z plného spojení s Kristem. A to, co skoro jako hollywoodský scénář líčí Apokalypsa, to se připravuje už nyní v našem pozemském, všedním životě, aby tomu Bůh dal jednou definitivní podobu.

Křesťanství se za dvě tisíciletí zabydlelo, etablovalo v tomto čase a v tomto světě. Biblická čtení, která slyšíme v závěru liturgického roku, nás z této zabydlenosti chtějí vytrhnout. Církev je Boží lid putující dějinami, je stále v pohybu a nemá zde trvalý domov. Dynamiku jí dává zvěst o Kristu, který přichází. Tam, kde se o druhém příchodu taktně mlčí, zmocní se této pravdy sekty. Vzhledem k přicházejícímu Kristu a jeho království se církev ukazuje ne tolik jako instituce s určitým učením, ale jako hlouček těch, kdo očekávají Kristův příchod - událost, která přichází.

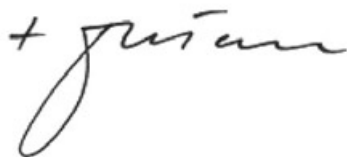
Bude to nesmírná radost a štěstí. Konec lidské slabosti, kterou právě ten, kdo chce Bohu sloužit, na sobě stále bolestně poznává. Konec nemohoucnosti Božího slova, které se ve světě hlásá s takovou lidskou slabostí, konec všeho nepokoje, konec všeho,

čím se lidstvo trápí. Konec všech nejistot. Konec toho, že dobro je ve světě tak slabé a často se zdá, že zlo je silnější. A dovršení všeho, co bylo vytvořeno z lásky, definitivní sláva toho, co bylo protrpěno, co prošlo zkouškami a s pomocí Boží obstálo.

Končíme další církevní rok a chystáme se vstoupit do nového. S radostí, že jak ten uplynulý, tak i ten příští se pro nás může stát časem Boží blízkosti, v níž se nemusíme cítit malí a slabí ani pomíjející.

Přeji Vám požehnaný podzim a Boží blízkost v každý den Vašeho života.

Váš

Slovo na cestu	2
Krása dušičkových dnů	4
Maria ve starokatolictví	5
Homilie na svátek sv. Václava	7
Sv. Václav ve starokatolických farnostech	9
Svatovavřínecká pout'... ..	12
dějiny staré církve 5.	14
répondez s'il vous plaît.....	16
Zprávičky	18

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 11. 11. 2008

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz,

www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: Archiv

Krása dušičkových dnů

Už sám název Dušičky zní podivně. Výraz památka zesnulých a pak Slavnost všech svatých – to je už o něco lepší. Faktem však je, že obojí je spojeno s atmosférou podzimu, tmy, plískanic, hřbitovů, náhrobních lampiček a studených kostelů. Zkrátka je to cokoli, ale rozhodně to nevypadá jako příliš skvělá marketingová nabídka.

Jsme prostě už zvyklí, že když jde o křesťanství, měli bychom se v jeho „propagaci“ podobat cestovním kancelářím, moře trochu přibarvit do modra, víno do červena a obsluha – to budou jistě samé krásné dívky. Takhle představujeme víru a nebe a další část naší nabídky. A hle. Lidé se chovají jinak. Dušičky žijí, se vši svou pochmurností, melancholií, květinami z umělé hmoty a svícinky, které určitě někdo z hrobu brzo ukradne.

Musíme prostě přijmout jako fakt, že k životu, pokud ho chceme nahlížet pravdivě, patří i temno, neštěstí, smutek nebo přinejmenším melancholie. Nejen zlatá, ale také fialová a černá barva liturgických rouch. Nejen mejdany, ale také pohřby. Nejen veselohry, ale také tragédie.

Ale vezměme to, jak to je. Kdyby byl náš svět jenom dějištěm jedné velké párty, nebylo by nakonec víry třeba, protože by všechno bylo v pohodě. A ono není.

Sám jsem měl dušičky vždycky rád. Hřbitov s mnoha světélky, starý a studený kostel s onou těžko napodobitelnou vůní plísně a kadidla, fialový ornát, zachmuření lidí zachumlaní do kabátů. Bylo to poněkud temné, ale vyzařovala z toho jakási

opravdovost. Asi je to tím, že lidé prožívají především průšvihy jako cosi pravdivého. Pokud mají radost, pořád se bojí, že je dočasná. Pokud je potká pohroma, vědí, že už je tak zle, že hůř už hned tak nebude. To je vlastně úlevné zjištění.

Během let jsem měl různé pochybnosti o různých člancích víry, pokud se tomu dá říkat články, prostě o tom, čemu mám věřit, abych byl ještě „in“. Faktem je, že ze všeho nejvíc mi přišlo pravděpodobné, že duše lidská je nesmrtelná. Jak to vypadá po smrti, nikdo neví, protože zemřelí nemají e-mail. To však nevadí, protože všichni dostaneme šanci si to ověřit na vlastní kůži. První dva listopadové dny jsou možná tak působivé právě proto, že připomínají svět, ve kterém žijeme. Všude dost temna, kam se podíváte, nějaký hrob. Ale zase na druhou stranu – každou chvíli někdo někde zapálí nějaké světlo. Bez ohledu na to, že se krade, že vítr a déšť ho uhasí, beze strachu z toho, že i nás čeká podobný osud. Proměním se v těžko čitelný nápis na nějaké nevkusné náhrobní desce.

Ale co na tom. Kdybychom měli nějak shrnout křesťanskou naději ve vzkříšení, tak třeba větou: „No co, všichni umřeli a taky to nějak přežili.“

Takže hezký listopad všem přeji.

☒ *Jan Jandourek*

„Učinil se mnou veliké věci“ - Maria ve starokatolictví

Třicet pět starokatolických teoložek a teologů se shromáždilo ve dnech 25. – 29. srpna 2008 ve školicím středisku kláštera Srdce Ježíšova v Neustadt/Weinstrasse na 40. mezinárodní starokatolické teologické konferenci. Tato konference se poprvé zabývala tématem místa, které zaujímá Maria v životě starokatolické církve. Konference nejprve vyslechla referáty k historii mariánské zbožnosti (Prof. Günter Esser, Bonn) a ke starokatolickému postoji k mariologii, který byl vyjadřován především v reakci na ultramontanismem podporovanou mariánskou úctu, ale později i v rámci bilaterálních teologických dialogů (Prof. Angela Berlis, Utrecht). Následně byla konference prostřednictvím zpráv z jednotlivých zemí informována o praxi mariánské zbožnosti v církvích Utrechtské unie (farář Wietse van der Velde za Nizozemí; vikářka Henriette Crüwell za Německo; Prof. Urs von Arx za Švýcarsko; farář Dr. Jerzy Bajorek za Polsko; diakon Petr Jan Vinš za Českou republiku). Anglikánský teolog Fr. Thomas Seville CR následně podal přehled o postavení Marie v dějinách Anglické církve a v rámci jejích jednotlivých proudů.

Na základě referátů a intenzivních rozhovorů v plénu i pracovních skupinách vydává teologická konference následující

Prohlášení k postavení Marie v božím spásném díle a k otázce starokatolické mariánské zbožnosti:

1. Dle biblického svědectví (ev. podle Lukáše) je Maria Bohem vyvolená, aby přivedla na svět Syna Božího, a ve svobodě lásky k Bohu se otevřela působení Ducha svatého. Z toho důvodu vidí Mezinárodní starokatolická teologická konference jakékoli vyjádření o Marii primárně zdůvodněné mysteriem vtělení Boha v Ježíši Kristu, inkarnaci božího Slova, a situované v něm. Slovo Boží – zrozené z Otce přede všemi věky, jednoho bytí s Otcem – se stalo tělem z Ducha svatého a Panny Marie a stalo se člověkem (Nicejsko-konstantinopolské vyznání víry). Jako matka toho, který přijal celou lidskou přirozenost, je Maria oslavována jako Bohorodička (theotokos – ekumenický koncil v Efezu). Tato vyznání byla vždy zachována v bohoslužebné praxi starokatolických církví, například v krédu, jakož i v commemoratio v rámci eucharistické modlitby, v níž je Maria jmenována jako první ze svatých.

2. Namísto jisté zdrženlivosti minulosti, kterou lze vysvětlit odmítnutím ultramontánních forem zbožnosti 19. století, se jeví v současných liturgických knihách větší otevřenost pro texty zmiňující

a chválící Marii. Mariina cesta víry je rovněž ve větší míře velebena v písniích a modlitbách (jako typos Církve; obraz našeho budoucího naplnění v Bohu; vzor věřících, v němž vítězí postava Krista; sestra v utrpení; další poetické obrazy). Rovněž role Marie coby přímluvkyně, která přichází ke slovu v nepřímé (orace, preface) i v přímé (Kristovská litanie či litanie ke všem svatým, Ave Maria) formě, se nově stává viditelnou. Kromě toho se rozšiřuje přítomnost mariánských soch a obrazů ve starokatolických bohoslužebných prostorách.

Ukazuje se tak jasnější souznění se slovy Magnificat: „budou mne blahoslavit všechna pokolení“. Přitom je však pečlivě zachováván takový charakter oslavy Marie, který je doxologický a obrácený k Bohu a Kristu. Praxe v jednotlivých starokatolických církvích je ovšem rozdílná, v závislosti na dějinném kontextu, jak se ukazuje zejména v Polsku. Konference přitom konstatuje, že liturgie, teologická reflexe a praktické formy úcty si navzájem ne vždy odpovídají.

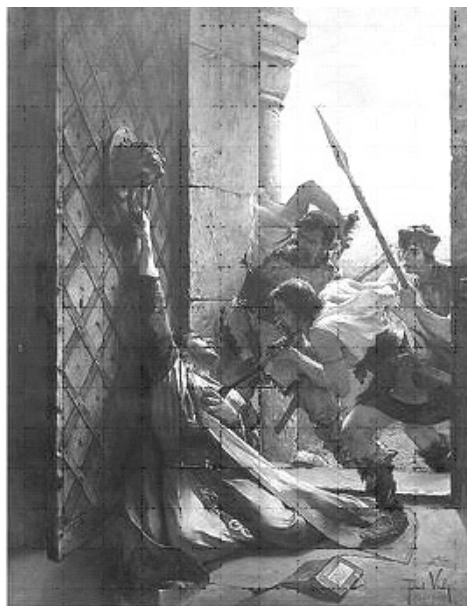
3. Ve vztahu k oběma mariánským dogmatům z let 1854 a 1950 se dosud starokatolická teologie vyjadřovala odmítavě. V Utrechtském prohlášení z roku 1889 je uvedeno: „Odmítáme také prohlášení Pia IX. z roku 1854 o neposkrvněném početí Mariině jako nezaložené na Písmu svatém a tradici prvních staletí.“. Podobně se vyjádřila k oběma dogmatům Mezinárodní biskupská konference Utrechtské unie (1950) a Smíšená pravoslavně-starokatolická komise pro dialog (1977). Na základě konstatované otevřenosti pro postavu Marie a v kontextu bilaterálních ekumenických dialogů se jeví, že není vyloučené nové zvážení těchto odmítnutí v případě jejich nové závazné římskokatolické interpretace.

Neustadt/Weinstrasse 29. srpna 2008

☒ *překlad Petr Jan Vinš*

☒ *Ilustrace: Archiv*

homilie na svátek sv. Václava

Sestry a bratři,
my starokatolíci se hlásíme k odkazu českých kališníků a ti vždy uctívali svatého Václava, knížete České země. Mistr Jan Hus nazýval Václava mučedníkem patronem, vyzýval k častému zpěvu jeho písně a slavil s velkou úctou jeho svátek. Svatováclavský chorál zněl r. 1436 při vyhlášení kompaktát, kdy se dohodli kališníci s katolíky, a nechyběl ani při korunovaci husitského krále Jiříka z Poděbrad. Obraz sv. Václava zdobil pečeť konzistoře pod obojí. A na oltáři ve Vlněvsi z počátku 16. století je vyobrazen sv. Vojtěch sloužící mši svatou a přísluhují mu Jan Hus a sv. Václav.

Čím může, sestry a bratři, oslovit tento kníže žijící před 1100 lety, zavražděný vlastním bratrem Boleslavem, dnešní český národ, nás české křesťany 21. století?

1. Václav byl vychován svojí babičkou Ludmilou po smrti svého otce Vratislava. Pod jejím vlivem a vlivem výchovy kněží si Václav uvědomil obrovský význam vzdělanosti pro člověka. Že být vzdělaný znamená vytvářet si vlastní úsudky, umět správně hodnotit události. Stává se dnes velmi častým jevem, že lidé jen papouškují informace (naučené ve škole nebo které slyší v televizi), ale nejsou schopni svého osobitého myšlení. Zvláště ta generace, která k tomu nebyla celá desetiletí vedena a ani si k tomu někdy neudělá potřebný čas.

2. Václav je každému českému křesťanu vzorem v náboženské vzdělanosti. Ne nadarmo hledal možnost setkávání se vzdělanými knězi, rozjímal evangelium a v něm hledal odpovědi na problémy svého života. Výsledkem jeho vzdělanosti však nebyla pýcha ale pokorné následování věčné Moudrosti.

3. Václav se tak stal mužem víry. Víra je naprosté spolehnutí se na Boha za všech okolností života. Je to plné odevzdání se příteli Ježíši Kristu. Tato víra pak přináší jistotu a radost, že jsme milované Boží děti. I tato vyrovnanost a vnitřní klid mnohým lidem dnes chybí, protože jim chybí pravá víra a upínají svá srdce na věci nepodstatné.

4. Kníže Václav si byl dále vědom významu jednoty národa. Každý poctivý Čech si dnes musí položit otázku, co konkrétně může sjednotit náš neuvěřitelně rozhádaný český národ. Vždyť lidé se nedokážou dohodnout ani v tak malém společenství jako je rodina, o čemž svědčí zveřejněné statistické údaje, že loni bylo uzavřeno 21 tisíc sňatků, ale zároveň se rozvedlo 18 tisíc manželství. A je-li rodina v krizi, je v krizi celý národ. Kvalita národa se totiž pozná podle soudržnosti a pevnosti rodiny. Samozřejmě, nelze uniformovat lidské myšlení, pluralita názorů musí být, ale je zcela nutná jednota v základních hodnotách. A my křesťané jsme hluboce přesvědčeni (alespoň doufám), že sjednotit naše rodiny a národ není schopná „jediná televizní anténa na střeše“, ale Ježíšovo evangelium.

5. Kníže Václav se vzdal vlády meče a přijal za vlastní Boží přikázání Nezabiješ. Snažil se nastolit vládu ducha. Sestry a bratři, kníže sv. Václav byl náš první a poslední panovník, který se nabídl, že bude sám riskovat život místo svých lidí. Rozhodl se sám bojovat s Radslavem Zlickým, aby nemusel bojovat a trpět jeho lid, aby byl ušetřen války. Jaký rozdíl proti jiným našim panovníkům, kteří před hrozbou války utekli za hranice, za války byli v teple a pak dělali hrdiny.

6. V českém národě je odedávna odpor určitých lidí proti vládě ducha, proti tomu, když se někdo snaží vést lidi v Božím Duchu, v duchu evangelia. A bylo

tomu tak již v době Václavově. Musíme si uvědomit, že my Češi nejsme jen národem sv. Václava, ale že jsme také národem toho kněze, který mu přikopl dveře, aby se nedostal do kostela, kde hledal Václav útočiště před pronásledovateli. I proto musel Václav zemřít.

Zakončil bych dnešní zamyšlení o sv. Václavovi citátem českého spisovatele Jana Čepa z r. 1954, který napsal v době hluboké komunistické totality. Ale jeho slova se hodí i pro dnešní dobu konzummismu:

„Mám pevně za to, že v této těžké chvíli, kdy ve světě vládne utrpení a bída, lži a bezprávi, ve chvíli, kdy Václavova země je tak hluboce ponořena do temnot úzkosti a strachu, mám pevně za to, že v této přetěžké chvíli nám stojí nablízku ten, jehož neustávala vzývat pokolení našich předků. Kéž věrný náš bratr Václav, který odrazil ránu svého bratra, ale nevrátil ji, kéž se přimluví u Boha, aby jeho lid byl zbaven okovů nenávisti a nesvornosti. Kéž uvede znovu svůj český lid v bratrské společenství svobodných národů.“

Kéž se tak stane.

☒ *Alois Sassmann, farář v Táboře*

☒ *Ilustrační foto: Archiv*

Svatý Václav ve starokatolických farnostech

Už je to hodně dávno, kdy se na území Čech a Moravy rozprostíraly nekonečné hvozdy a nejrozšířenějším obyvatelstvem byla zvířena, která se v poklidu proháněla nikým nerušenou přírodou. Lidé žili jen na vyklučných ostrůvcích podél životodárných řek, kde si stavěli svá sídla. A na těchto ostrůvcích se započal příběh národa, jehož patronem je sv. Václav. Obyvatelé nebyli původně křesťany, ale velmi brzo se dostali do kontaktu se sousedními, již křesťanskými kmeny, od kterých se dozvěděli o radostné zvěsti o zmrtvýchstalém Kristu, a kteří svou víru stvrzovali křtem. Víme, že v roce 845 bylo pokřtěno 14 českých knížat a na našem území probíhala misie německých misionářů, když kníže Rostislav pozval na Velkou Moravu věrozvěsty z Řecka a křesťanskou zvěst přišli hlásat bratři Konstantin a Metoděj. Snad právě z Metodějových rukou přijal křest český kníže Bořivoj, který byl dědem knížete Václava, jenž se stal patronem českých zemí.

O sv. Václavovi se říká, že byl více knězem

nežli knížetem. Je-li faktem, že staročeské slovo kniez značilo jak knížete, tak kněze, sv. Václav dělal jen to, co mu z titulu jeho funkce přináleželo – starat se a hlavně jít příkladem v duchovní oblasti národa. Z toho vyplývá, že národ, který má za patrona sv. Václava, je národem, který slouží a poslouchá Pána Boha. Využijme příležitosti tohoto svátku a udělejme si malý výlet po zemích Koruny české a podívejme se, jak v tento den Boha chválí čeští a moravští starokatolíci v některých farnostech.

Nejprve se pojdme podívat do hlavního města České republiky – Prahy. Zdejší farnost se k významnějším svátkům schází v katedrálním chrámu sv. Vavřince. Ani na svátek sv. Václava tomu nebylo jinak a v zcela zaplněném kostele se lidé modlili a chválili Pána. Při této slavné bohoslužbě byli pokřtěni dva malí chlapi a poprvé se účastnil bohoslužby v Čechách nový kněz farní obce pro věřící anglického jazyka v Praze Rev. Ricky Yates a jeho manželka Sybille. A na závěr nesmíme zapomenout na svatováclavský chorál, který nezněl jenom v Praze, ale asi v úplně každém kostele.

Nyní Prahu opustíme a vydáme se na sever do Jizerských hor, do města Jablonec nad Nisou. Zde stojí nádherný secesní kostel, kde se sešlo téměř dvacet lidí na pravidelnou nedělní bohoslužbu. Ta se nesla oproti běžným nedělím ve svátečnější náladě a farář Karel Koláček v kázání nejprve pro osvětlení vzpomenu život sv. Václava,

a pak srovnával z pohledu křesťanství dobu sv. Václava s tou dnešní. Významný den to jistě byl také pro farářovu dcerku Magdalenku, která poprvé ministrovala. Po bohoslužbě se farníci sešli do farní místnosti, aby při kávě a koláčích diskutovali o bratrovraždách, uctívání ostatků a vystavování lebek, o politicích a jejich postojích a o moci či bezmoci státotvornosti křesťanství v dnešním českém státu.

Stejně tak město Varnsdorf žilo sv. Václavem a starokatoličtí křesťané se zamýšleli nad tím, čím oslovuje sv. Václav dnešní lidi, veřejný život a politiku.

Opustíme-li severní Čechy a přesuneme se na jih Čech, můžeme navštívit farnost Strakonice. Zde bohužel místní kněz Aleš Svoboda byl hospitalizován v nemocnici, takže se nemohla slavít mše. Ale farníci uspořádali pouť a čas využili k návštěvě příbuzných.

Tábor je další místo, které navštívíme. Zde měli faráře zdravého, a proto mohli při mši zpívat staré písně z graduálu a svatováclavský chorál. Děti na památku dnešního svátku dostaly obrázky s biblickými motivy a textem „Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, čtěte moudrost, abyste kralovali navěky.“

Nedaleký Pelhřimov a Pacov se též inspirovaly starými časy a při liturgii se používaly texty ze staroslovanského misálu.

Jihlava je město, které leží na pomezí Čech a Moravy na Vysočině, a věřící se i tuto neděli shromáždili kolem Božího Slova a Stolu, jak prozradil jihlavský farář Martin

Čapka. Dále o této bohoslužbě řekl: „Tématem této neděle byl kříž, kříž života, který neseme. Jak krásná je však jistota, že tehdy, když začíná být velmi těžký, je zde Někdo, kdo nám jej pomůže nést. Po vzoru sv. Václava se učíme důvěřovat Bohu, že nás nenechá padnout a že žádná tma není tak temná, aby ji světlo Boží lásky neprosvítilo.“ A na závěr, stejně jako ve většině farnostech, zněl kostelem svatováclavský chorál.

Nyní se však už přesuneme dál na východ, takřka do středu Moravy, která je trochu jiná než Čechy. O tom, jak to chodí na Moravě a ve zlínské farnosti, nám poví moravský patriot a zlínský farář Pavel B. Stránský:

„Svatého Václava jsme neslavili nikterak okázale, neboť jsme Moravané a v moravské církevní provincii to není zas až taková slavnost. - Rozumíte tomu správně - jsme tak trochu šovinisti a nacionalisti a slavíme s pompou Cyrilka s Metúdkem. :-) Takže ze Zlína: sv. Václav ano, ale nijak okázale. Jedině, že byste [otec Pavel nejspíše miní české věřící a to zřejmě nejlépe z Práglu] dojednali s kardinálem jeho lebku pro Zlín. Když se to nepovede, tak naše hrobka má lebek dostatek, akorát je moc nevystavujeme - takže když o tom tak přemýšlím, tak k nám není třeba ani se svatováclavskou zajíždět.“

V Šumperku byli k Čechům přívětivější a zanotovali píseň „V zemi věrných Čechů“, i když farář Pavel Cepek uznává, že je to pěkný protimluv. Svatováclavskému chorálu, který se zpíval na konci slavnostní bohoslužby, patřičně dodal na vznešenosti

zvuk 600 watového zesilovače tamějšího keyboardu, který se znovu po čtrnácti dnech rozezvučel, neboť se „z porodnice a nemocnice vrátil ředitel kůru, varhanice a „paní farářová“ v jedné osobě.“ Po mši byl, jako pravidelně, čas na kafe po mši a kus řeči. A kdyby někoho náhodou nerozehřál onen 600 watový zesilovač, může každý pátek navštívit farní saunu, která se od října začíná roztápet.

V Brně se místo starokatolické bohoslužby konala bohoslužba ekumenická, kde sv. Václava mimoděk zmínila v kázání farářka Církve československé husitské.

Posledním místem, kam zajedeme na návštěvu, je Český Těšín ve Slezsku, kde byl ten den na návštěvě biskup Dušan Hejbal, který celebroid eucharistickou slavnost

a v kázání mluvil o sv. Václavovi a aktuálnosti jeho příkladu v našem životě. Jelikož v kapli Rogera z Taizé bylo de facto více dětí než dospělých, biskup žertoval, že průměrný věk farnosti je dětský. Během mše biskup Dušan posvětil obraz, na kterém Kristus objímá bratra Rogera kolem ramen. Návštěvou Českého Těšína jsme skončili náš výlet po zemi svatého Václava a podívali jsme se na to, jak byl jeho svátek slaven v některých starokatolických farnostech. Viděli jsme, že v naší otčině jsou stále křesťané, kteří touží žít s Kristem a jsou hrdí na své křesťanské předky a panovníky.

☒ *na základě informací od starokatolických kněží zpracoval Martin Hlouch*

☒ *Foto: Archiv*

Svatovavřínecká pouť v katedrálním

V rané církvi se křesťané často scházeli k bohoslužbám na hroby mučedníků. Později se na těchto místech stavěly chrámy, nebo se ostatky mučedníků a svatých dávaly do oltáře či do země pod něj. Křesťané začali tento zvyk provozovat z toho důvodu, že mučedníci, kteří obětovali svůj život pro Krista, prokázali příkladnou víru a důvěru v Ježíše. Křesťané si těchto lidí velmi vážili a chtěli oslavovat Boha spolu s nimi. A jelikož už s nimi nemohli být fyzicky, tak alespoň toužili být blízko tomu, co po nich tady na zemi zůstalo.

I náš katedrální chrám má své zasvěcení - sv. Vavřinci. Mladému jáhnovi, který byl papežem Sixtem II. přijat mezi sedm římských jáhnů. Jednou z jeho povinností bylo starat se o chudé a nemocné. Těm rozdával za krutého pronásledování peníze. Když se římský císař chtěl obohatit na úkor církve, přivedl jáhen Vavřinec před císaře chudé a řekl: „Zde je naše věčné bohatství, které vždycky vynáší.“ Touto svou, dle císaře, troufalostí si vysloužil mučení, smrt a vstup do Božího království z rozžhaveného roštu. Takovýto světec, jenž svůj život naplnil pomocí bližním, kterou chápal jako největší bohatství, by měl být právem patronem katedrálního chrámu a vzorem pro nás v tom, že skutky milosrdenství jsou oním pokladem, který ukládáme v nebesích.

Proto v den svátku sv. Vavřince (10. srpna) se v Praze na Petříně slavilo druhé Vavřincovo narození - narození pro Boží království. Takováto slavnosti - pouti patří veselí, zábava, tanec, ale hlavně bohoslužba. A letos se svatovavřínecká pouť skutečně

odehrávala v tomto duchu. Sice nebyly kolotoče a střelnice, jak bychom čekali, když slyšíme slovo pouť, ale pro děti byl připraven pestrý program. A večer po eucharistické slavnosti hudební koncerty. Program pouti začal přesně v pravé poledne průvodem kejklířů, kteří chodili na chůdách, žonglovali a vesele zpívali. Děti, které tato neobvyklá událost zaujala, se pak s nadšením vrhli do různých her a malování křídou na chodník před kostelem. Vrcholem dětského programu bylo loutkové divadlo divadelní společnosti Studna, ve kterém shlédli pohádku o princí Jaromilovi.

Po té pak přišel vrchol celé pouti - eucharistická slavnost, při které bylo několik lidí křtěno a biřmováno. Jako perličku, o které bychom se

chrámu sv. Vavřince

měli zmínit, byl žalm, který dle svého zvyku biskup Dušan zpívá a doprovází se na kytaru. Při poutní bohoslužbě však k sobě biskup Dušan přibral ještě jednoho kytaristu a dívku, která hrála na dudy. Dudy v kostele byly jistě pro většinu lidí něčím nevšedním a budou si to ještě dlouho pamatovat a možná jednu vykládat svým vnoučatům a pravnoučatům.

Následný večer na Petříně byl podbarvován hudbou a zpěvem. Pražská farnice Katka Ráchel Benešová si připravila recitál písní z třicátých let a na klavír ji doprovázel pražský varhaník Vojta Starý. Jako další vystoupila kapela Zkřoví Band, která také po celý den

zpívala repovanou „hitovku“ o sv. Vavřincovi. I když koncert Zkřoví Band byl inzerován jako poslední bod programu, objevilo se překvapení v podobě několika bulharských věřících, kteří též svou troškou přispěli do kulturního mlýna a zazpívali několik písní, jež bychom zařadili do klasického big-beatového undergroundu. Co říct ještě na závěr? Snad jen to, že ti, kterým se nechtělo šlapat petřínský kopec, udělali velkou chybu a napravit to mohou příští rok, kdy se určitě bude konat nejméně takto výpravná pouť.

☒ *Martin Hlouch*

☒ *Foto: Archiv*

dějiny staré církve

5. díl: boj o pravou víru

Minulý díl našeho seriálu o dějinách církve nás seznámil s nejdůležitějšími teologickými osobnostmi křesťanského starověku a zmínili jsme i nebezpečí raného křesťanství v podobě různých bludných směrů. Protože není možné věnovat se každému zvlášť, povíme si dnes podrobněji o arianismu. Arianismus popírá božství Ježíše Krista a byl asi nejdůležitější křesťanskou herezí v prvním století a své příznivce si nachází i dnes.

Arianismus dostal své jméno podle alexandrijského kněze Areia, který žil nejspíše v letech 260 – 336. Byl to velmi dobrý a přesvědčivý kazatel, tvrdý asketa se sklony k fanatismu. Pro to vše byl mezi lidovými vrstvami velmi oblíben a jeho učení se těšilo oblibě nejen v Alexandrii. Dalo by se shrnout asi takto: Ježíš Kristus je zcela oddělený od Boha Otce, přičemž je jiné podstaty než Otec a tudíž není věčný, ale stvořený v čase a v ničem podobný Bohu. Na druhé straně však nemůže být Ježíš srovnáván s lidmi, protože je nejdokonalejším stvořením. Díky své dokonalosti může být Ježíš nazýván polobohem a díky tomu, že se dokázal téměř dokonale sžít s Božím plánem spasení, ho Bůh přijal za svého a my ho tak můžeme nazývat Synem Božím. Charakteristickým výrokem ariánů bylo tvrzení: „Bylo (rozumí se tím doba), kdy nebylo (Syna)“; Syn je z „nejsoucná“ (vznikl z nebytí). Toto poněkud hůře pochopitelné vyjádření je filozofickou tezí, která se snaží logickými argumenty vysvětlit podstatu Ježíše Nazaretského bez pohledu náboženské zkušenosti, která občas

stojí mimo striktní logiku. To, s čím se musel Areios vypořádat, je na jedné straně monoteistický jeden Bůh a na druhé straně osoba Ježíše a jeho vztah k Bohu. Tehdejší doba, stejně jako ta dnešní, odmítala „iracionální“, tedy to, co je neslučitelné se zdravým rozumem. A právě skutečnost, že v „jednom“ může být „více“ odporuje naší lidské logice.

Arianismus vyřešil neschopnost lidského rozumu pochopit trojjednost Boha tak, že na toto tajemství prostě rezignoval. Díky tomu si získal silnou podporu mezi lidmi. V Alexandrii se za Areia postavila třetina kněží a rovněž asi 700 zasvěcených panen, které byly okouzleny jeho šarmem. Mezi alexandrijskými křesťany začalo docházet k potyčkám, násilnostem i nočním výtržnostem, čehož si začali všimnat pohané i židé a bylo nutné situaci řešit. Biskup Alexandr nebyl příliš teologicky schopný, a tak nedokázal Areiovo učení vyvrátit, pouze Areia vyloučil z církve. Tím však zmatky neustaly. Ariáni začali provozovat vlastní bohoslužby, Areiovy ctitelky podaly na biskupa žalobu a jako třešnička na dortu vystoupil jeden kněz, obvinil Alexandra, že nadržuje ariánům, a sám se prohlásil za biskupa. To donutilo Alexandra svolat synodu (318/319 nebo 323), na které bylo Areiovo učení označeno za bludné a ariáni vyobcováni z církve. Útočiště našli v Antiochii, kde se za ně postavili biskupové Eusebius Nikomédský a Eusebius Caesarejský, známý jako církevní historik. Boje mezi ariány a církví dále pokračovaly.

Tyto spory silně ohrožovaly jednotu a stabi-

litu církve, což se nelíbilo ani na křesťanství čerstvě přestoupivšímu císaři Konstantinovi. Ten pozval všechny biskupy na všeobecný (ekumenický) sněm do Niceje, který se konal 20. května – 25. července 325. Biskupové k tomuto účelu dostali od císaře k dispozici římskou poštu. Údaje o počtu biskupů na koncilu se odhadují na přibližně 220 – 318 účastníků. Převážná část jich ovšem byla z východní církve, ze západu přišlo jen pět biskupů. Sám papež Silvestr se pro své stáří koncilu nezúčastnil a místo sebe poslal dva kněze. Areios dostal prostor k obhajobě svého učení, ale na jeho stranu se přidalo pouze 17 biskupů, ostatní se přidrželi pravověrného učení o božství a nestvořenosti Ježíše. Arianismus byl odsouzen a pravověří bylo definováno ve vyznání víry: Kristus se zrodil z Otce přede všemi věky, Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, ne stvořený, jedné podstaty s Otcem. Biskupy a kněží, kteří nerespektovali nicejské vyznání víry, nechal císař Konstantin poslat do exilu. Ale po čase si vše rozmyslel, r. 328 povolal biskupa Eusebia z Nikomedie a Aria zpět do říše a po jejich formálním souhlasu s nicejským vyznáním jim vrátil jejich dřívější funkce. Nový alexandrijský biskup Atanáš se zdráhal znovu přijmout Aria do kléru, což císaře popudilo a milý Atanáš musel poprvé odejít do exilu. Ve svém životě si, díky ariánsky smýšlejícím nástupcům Konstantina, musel vyhanství ještě pětkrát zopakovat.

I přes závěry nicejského koncilu ariánství stále existovalo a bylo poměrně silné. Vznikly dva proudy ariánství; kromě přísných ariánů vzniklo umírněnější křídlo, které dospělo k určitému kompromisu. Jejich snahou bylo místo vyjádření, že Ježíš je stejné podstaty

(homóusios) s Bohem, používat pojem podobné podstaty (homoiosios). Za dodržování pravověří se dlouhodobě zasazovali kromě sv. Atanáše také biskup Hilarius z Poitiers a takzvaní kapadočtí otcové, což byli Bazil a jeho bratr Řehoř z Nyssy a jejich přítel Řehoř z Nazianzu. Aby zmatky kolem pravověří byly definitivně vyřešeny, svolal východořímský císař Theodosius (379 – 395) všeobecný koncil do Konstantinopole (Cařihradu), který se konal r. 381. Shromáždění biskupové nesli celý koncil ve znamení nicejského vyznání, a krom toho doplnili formulaci (vyhodit čárku) upřesňující nauku o Duchu svatém. Duch vychází z obou božských osob. Proto k nicejskému vyznání připojili dovětek: Věřím v Ducha svatého, Pána a dárcе života, který vychází z Otce a s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků... Na východě se to chápalo v tom smyslu, že Duch vychází z Otce skrze Syna. Oproti tomu západ formulaci rozuměl tak, že Duch vychází z Otce a Syna (Filioque). A tento rozdíl v chápání Ducha svatého jako třetí božské osoby povede k rozkolu mezi západní a východní církví v r. 1054.

Můžeme říci, že r. 381 skončily spory ohledně učení o Trojici. Otázka ariánství byla definitivně vyřešena a stála mimo ortodoxní učení církve. Ovšem ještě po nějakou dobu existovaly vedle pravověrných církví také církve ariánské. Obzvláště pak v barbarském světě mezi germánskými knížaty. I když oficiálně v křesťanství zvítězilo pravověří, ariánství nevymizelo úplně ze světa a sem tam se v křesťanské či polokřesťanské scéně objevuje dodnes. Jeho podstatné rysy najdeme například v učení svědků Jehovových.

☒ *Martin Hlouch*

Répondez s'il vous plaît

**O dotazníku pro pastorální synodu
a snad trochu i o nás**

Část první – motivace

Být starokatolíkem v 21. století, Úřad a autorita v doznívajícím 20. století, Čím je pro církve jáhen? Kdo jsou starokatolíci? – jen několik nadpisů z mnoha podobných, které se v našich církevních tištěných či elektronických médiích objevily. Jako bych z nimi slyšel jednu společnou otázku. Možná ji znáte v trochu jiné podobě: jaká je vlastně starokatolická spiritualita? Otázka, nad kterou jsem se mnohokrát zamýšlel spolu s několika z vás, kteří tento článek čtete. Jasnou odpověď jsme nikdy nenašli – myslím, že mimo jiné proto, že tato otázka je jen vrcholem vysoké pyramidy otázek jiných, bez jejichž zodpovězení nemá cenu se snažit pokořit vrchol. Zkusím tedy na chvíli zapomenout na touhu zabodnout vlajku na střeše světa a zajdu se podívat, jak se vlastně žije v údolí.

Jedním z kamenů, který podepírá naši tajemnou nezodpověditelnou pyramidu, je otázka velmi prostá, ale přesto základní: jaká je úloha naší církve v době, ve které žijeme? Pokud bychom byli občanským sdružením, nejspíš by naše zakládací dokumenty tento účel jasně vymezovaly: „Hlavním cílem spolku zahrádkářů je podporovat členy v jejich zahrádkářské činnosti a propagovat tuto činnost mezi veřejností.“ Náš synodní řád ovšem nic takového neříká. Pouze konstatuje, kdo starokatolíkem je a kdo ne – jako kdyby každý věděl, co z ta-

kového označení plyne. Co bychom si tedy mohli napsat do pomyslné zakládací listiny jako vlastní účel existence našeho spolku?

Popravdě řečeno, nedokážu to vyjádřit tak snadno jako u spolku zahrádkářů, i když tuším, že to bude něco podobného: nejspíš máme nějaké cíle vnitřní, směřované dovnitř členstva, a pravděpodobně i nějaké vnější, určené lidem okolo nás, kteří se nechtějí stát členy našeho dobrovolného sdružení. Co je těmito cíly? Jak se nám je daří naplňovat? Máme je při řešení každodenní agendy spolku stále před očima?

Při plánování parádní PR akce na propagaci spolku zahrádkářů se lehce zapomeně, že je potřeba prořezat jabloně...

Myslím, že jedním z hlavních motorů starokatolického hnutí byla v jeho počátcích nutková potřeba vzepřít se chápání církve jako feudální instituce řízené osvíceným panovníkem a loajální šlechtou na straně jedné, s „prostým lidem“ na straně druhé. Odstranit rozdělení na jedny, kteří mluví a nemusejí poslouchat, a druhé, jejichž úkolem je poslouchat a nemluvit. Vykročit směrem k vysněnému ideálu „prvotní církve“, která mnoha hlasy a mnoha tóny zpívá společnou píseň Božího království. Teologickou hantýrkou řečeno, uznat, že kněžství je v posledku jen jedno a jediný je Velekněz.

Co to ale znamená v praxi? Nejen dostatek prostoru pro každý hlas a tón (to máme rádi), ale i předpoklad alespoň minimálního zájmu hráčů o to, jakáže píseň se vlastně hraje a proč (to už nás trochu obtěžuje).

Předpoklad zájmu a angažovanosti byl jistě oprávněný v době, kdy náboženské otázky hýbaly společností podobně jako dnes otázky politické. V době, kdy (jak kdosi velmi výstižně charakterizoval) „strojvedoucí se soustružníkem plamenně diskutovali o rozdílech mezi římskokatolickou církví a nově vznikající Církví československou“. Zůstává ale tento předpoklad rozumným i dnes - v době, kdy církev často vnímáme jako jakoukoliv jinou odbornou organizaci, od které očekáváme specializovanou službu? V době, kdy je církev (ať chce nebo nechce) jen jedním z nepřeborných hráčů na „duchovním trhu“?

Pro fungování naší církve by bylo jistě ideální, kdyby všichni naši členové a vůbec všichni lidé v našem okolí byli strojvedoucími z počátku minulého století. Není ale náhodou čistě naší chybou, když mlčky předpokládáme, že takoví dnešní lidé jsou či po nich dokonce požadujeme, aby takoví byli?

Občas je potřeba se zamyslet, jestli skutečně nutně všichni musejí mít rádi jablečný závin a jestli je jejich chybou, když jej rádi nemají. Třeba by byli vděčnější za dobrý mošt...

Bohužel stejným typem naivity je možné trpět i ve vztahu k vlastním členům spolku. Skutečně je přesně tím, co od spolku očekávají, forma činnosti a setkávání, která vyhovovala našemu strojvůdci? Máte pravdu, trochu nám křivdím – přidali jsme přece velmi revolučně kytarové písně! A ještě jinou chybu v této úvaze dělám: nemůžeme

přece nabízet nic jiného, než církev nabízí od svého počátku!

Jenže co vlastně církev v onom bájném „počátku“ nabízela? A je to skutečně to, co nabízíme my dnes? Myslím, že to byl Pavel Hošek, kdo v jedné z relací Českého rozhlasu říkal, že problémem současného křesťanství je, že vykřikuje do světa větu „Ježíš je odpověď“, ale nevyšla si, že nikdo nepoložil žádnou otázku a nevyžádanou „odpovědí“ je zmaten. Takový trochu spam.

Vždy, když si přečtu zprávu o Pavlově vystoupení na Areopagu, napadnou mě dvě slova: znalost situace. Pavel vychází z toho, co o Athéňanech zjistil. Nevytváří si „vhodného posluchače“ – člověka, který se zeptá přesně na to, na co on chce odpovědět. Předkládá odpověď na otázku, kterou do světa křičí oltář s nápisem „neznámému bohu“. Jeho mise je poměrně neúspěšná, to ale není jeho starost. Jistě by byl úspěšnější, kdyby podal takovou odpověď, jakou by posluchači chtěli slyšet. To ale Pavel nedělal, pouze naslouchá otázce, neslibuje libivou odpověď.

Tímto možná trochu nečekaným a snad i trochu rozvlácným úvodem jsem vám chtěl zprostředkovat příchut' otázek, které stály před vznikem dotazníku, který byl do vašich obcí distribuován před pastorální synodou a který mnoho z vás vyplnilo, za což vám vřele děkujeme.

Jen ve světle těchto „filosofických“ otázek je totiž možné pochopit smysl otázek daleko prostších, které v dotazníku zazněly:

Kolik je vám let? Jaké je vaše dosažení vzdělání? Jak dlouho jste členem církve? Čím vás starokatolická církev nejvíce zaujala? apod.

Jedním z našich výchozích předpokladů totiž bylo, že demokratičnost (či snad ještě lépe „bezbariérovost“) církve se netvoří formálním naplněním demokratických principů, ale především tím, že církev a její činnost odpovídají potřebám jejích členů. Dotazník měl být alespoň malým krokem na cestě naslouchání a sebereflexe, nalezení slabých míst a vytvoření představy, jakým směrem by bylo vhodné napnout síly. Chtěli jsme si díky němu udělat obrázek o tom, jaké otázky si naši věřící zřejmě pokládají a jaké odpovědi je tedy potřeba hledat. Jsme přesvědčení, že církev tu není pro strojuvůdce z minulého století, ale že my všichni společně tvoříme církev, která je tu po boku živého Boha pro lidi živé – pro nás a pro všechny ostatní, kterým může být prospěšná.

Výsledky dotazníku skutečně ukázaly mnoho zajímavých věcí a troufám si tvrdit, že naše snaha nebyla marná. O tom ale až příště, prozatím vám nechám jen otázky. Někdy jsou důležitější než odpovědi.

V blízké době bude na stránkách brněnské obce www.starokatolici-brno.cz provozně diskusní fórum, kde budete mít možnost se k (nejen) nastíněným tématům vyjádřit. Zájemci o diskusi se mohou hlásit na kontaktních e-mailech, uvedených na stránkách.

☒ Miroslav Prýmek, farnost Brno

Táborské děti nalezly kámen mudrců

Ve dnech 13. – 20. 7. 2008 se uskutečnil již devátý dětský letní tábor starokatolického střediska Communio Tábor. Jelo se opět do Strašic u Rokycan. Tábora se zúčastnilo celkem 29 dětí z Táborska. Celý týden se hrála etapová hra Maharal – tajemství talismanu podle předlohy filmu a televizního seriálu Pavla Jandourka. Děti byly rozděleny do dvou skupin: Kohenovců a Hvězdářů neb Keplerovců. Každá skupina měla sehnat polovinu středověkého jadu, tedy nástroje jímž Židé čtou tóru, Bibli. S použitím obou polovin se pak dozvěděly, kde je poklad císaře Rudolfa II., který ukrýl pražský rabín Rabi Löw, hebrejsky nazývaný Maharal. Velmi potřebná byla také kniha Via lucis (Cesta světla), kterou děti našly ve zdech starého kostela. Děti sváděly různé boje s potomky Bratrstva nepřátel Rabi Löwa. Musely osvědčit svůj důvtip, odvalu a také fyzickou zdatnost – to když se měly dostat pro další zprávu do starého tvrziště Vimbergu na vysokém ostrohu nad říčkou. Tam se totiž dostaly jen překonáním „propasti“ po laně. Celou cestu jim však pomáhal golem, podivné stvoření, prý dílo Rabi Löwa. Zprávy dostávaly děti napsané hebrejskou abecedou a musely je číst (jako se čte hebrejšтина) zprava doleva. Pomocí hry se tento rok seznámily s židovskou tradicí, kulturou a hudbou: ústřední znělka tábora byla zpívána hebrejsky. Pro děti bylo jistě silným zážitkem, když jim ve čtvrté noci sám Rabi Löw předal jad, s jehož pomocí pak druhý den v podzemí nalezly poklad: kámen mudrců. Přemýšleli jsme, co letos dětem dát na památku. Každé dítě tedy dostalo polodrahokam jaspis (jako symbol kamenu mudrců) a pak hebrejsky

napsané Desatero jako připomínku toho, že žít podle něho (tj. nezabýjet, nekrást, nepomlouvat, nerozbít rodinu a manželství atd. atd.) je pro lidstvo největší moudrost.

Na závěr tábora se konal slavnostní táborový oheň, kterého se zúčastnili již i někteří rodiče. Tábor, který byl určen i pro děti ze sociálně slabších rodin, finančně podpořilo Město Tábor - odbor školství, mládeže a tělovýchovy.

☒ *Mgr. Alois Sassmann, tábořský starokatolický farář a vedoucí střediska Communio Tábor*

Bratr biskup Dušan navštívil 18. 10. farní obec ve Varnsdorfu, 25. 10. farní obec v Jihlavě a 1.11. farní obec ve Zlíně. Dne 9. 11. navštívil Pacov a Pelhřimov, 16. 11. Strakonice, 22. - 23. 11. Šumperk a Břidličnou, 29. 11. Tábor a 13. 12. filiální obec u sv. Máří Magdalény v Praze.

Ve středu 1. října 2008 proběhlo na Husitské teologické fakultě **slavnostní zahájení akademického roku 2008/2009** v aule fakulty. Tento rok se otevřel i první ročník oboru Starokatolická teologie. Slavnostní řeč zahájil děkan fakulty prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek. Krátký a povzbuzující projev pronesl také náš otec biskup Dušan Hejbal.

V sobotu 4. října 2008 ve 14.00 se uskutečnila **první bohoslužba** po dokončení prací na interiéru kostela sv. Ducha v Břidličně.

Pět let kněžství oslavili v sobotu 18. 10. bratři Karel Koláček, Rostislav Toman, Pavel Stránský a Ivan Peschka.

Dne 28. 10. 2008 byl v kostele sv. Klimenta v Praze slavnostně instalován nový **farář farní obce pro věřící anglického jazyka** Rev. Ricky Yates. Bohoslužbě předsedal br. biskup Dušan, kázal vídeňský anglikánský arcijáhen Very. Rev. Patrick Curran.

Ve dnech 5. - 8. 11. se v Praze sešla **Mezinárodní starokatolická liturgická komise**. Na programu byla předloha liturgie svátostných svěcení a žehnání olejů.

První dálniční kapli v republice vysvětil dne 3. 9. 2008 plzeňský římskokatolický biskup František Radkovský. Kapli Smíření najdou řidiči na dálnici D5 ve směru na Prahu u odpočívadla nedaleko Šlovic. Spolu se svým okolím má být oázou klidu na rušné cestě, místem zastavení a modlitby. Zároveň se zde budou konat i bohoslužby.

Pokud ale budou chtít věřící dovnitř, musí si nejprve na vedlejší čerpací stanici vyzvednout od kaple klíč. Mimo dobu bohoslužeb bude totiž kaple uzavřena.

Dvanáct metrů vysoká stavba má jednoduchý kubický tvar tvořený železobetonovou konstrukcí. V poměrně malém interiéru je nerezový kříž, oltář a betonové lavice. Vstupní a protilehlá stěna jsou prosklené.

Vzhledem k rozměrům stavby bude většina účastníků bohoslužeb přítomna okolo kaple. Částku okolo jednoho milionu korun na stavbu věnovali sponzoři včetně rodiny plzeňského podnikatele Josefa Schneidera, který se začátkem roku 2006 stal první a dosud poslední obětí plzeňského úseku dálnice.

Jednomu z Římanů

Poprvés mi dal půl pláště
a oba nás hřálo slunce.
A podruhé?
Vždyť kolik je na světě
žebráků,
řekls mi.

Tak mrzneme,
každý sám.

Ivana Kuglerová
Ilustrační foto: Archiv